

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (I. Țonov)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, I. Dutca, D. Băbălău)

D E C I Z I E

17 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Oxana Parfeni
Aliona Donos
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de Rozlovanu Denis, reprezentat de avocatul Tatar Andrei,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Rozlovanu Denis, prin intermediul avocatului Tatar Andrei împotriva Societății pe Acțiuni „Moldasig”, intervenient accesoriu Chirtoacă Ion cu privire la contestarea deciziei asigurătorului, încasarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 13 noiembrie 2020, Rozlovanu Denis, prin intermediul avocatului Tatar Andrei, a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva SA „Moldasig”, intervenient accesoriu Chirtoacă Ion, cu privire la anularea deciziei luate în cadrul dosarului de asigurare nr. D/RCA/20- 758, încasarea despăgubirii de asigurare pentru dauna autovehiculului de model „Renault Megane” cu XXX în sumă de 17 274,41 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 629 de lei și de asistență juridică în sumă de 5 000 de lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, la 12 decembrie 2019, Rozlovanu Denis și SA „Moldasig” au încheiat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule. Perioada de asigurare fiind 14 decembrie 2019-13 decembrie 2020. La 28 mai 2020, s-a produs accidentul rutier ce constituie drept caz asigurat, în care a fost implicat reclamantul, ulterior reclamantul a depus cerere de despăgubire în adresa pârâtului. Dosarului de asigurare i-a fost atribuit numărul D/RCA/20-758. Prin decizia asigurătorului cuantumul despăgubirii de asigurare se echivalează cu suma de 7 211,70 de lei.

A invocat reclamantul că la 01 septembrie 2020, a înaintat pârâtului cerere prin care și-a exprimat dezacordul cu decizia privind cuantumul despăgubirii de asigurare, anexând raportul de evaluare efectuat de un expert independent. Iar, la 03 septembrie 2020, a primit răspuns, prin care asigurătorul a respins cererea din 01 septembrie 2020. Consideră că, SA „Moldasig” nu a întocmit proces-verbal de

constatare a pagubelor în sensul art. 19 din legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22.12.2006.

A relatat reclamantul că, asigurătorul nu a respectat procedura prevăzută de art. 21 alin. (3) lit. f) din același act normativ, privind întocmirea actului de evaluare sau a devizului de cheltuieli de reparație și/sau de înlocuire a părților sau pieselor avariate, cu indicarea prețurilor, întocmit de un expert independent sau de o unitate de specialitate acceptat/acceptată de părți. Raportul de evaluare/actul de examinare a mijlocului de transport auto nr. 1905/08A întocmit de expertul independent stabilește cuantumul de despăgubire în suma de 17 274,41 de lei. Respectiv, pârâțul este obligat să achite reclamantului despăgubirea de asigurare în suma de 17 274,41 de lei.

A solicitat reclamantul anularea deciziei privind cuantumul despăgubirii de asigurare asupra cazului asigurat produs din 28 mai 2020, luate în cadrul dosarului de asigurare nr. D/RCA/20-758, încasarea despăgubirii de asigurare în sumă de 17 274,41 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 01 martie 2021 instanței de fond, în proces a fost atras Chirtoacă Ion, în calitate de intervenient accesoriu cu drepturile și obligațiile procedurale ale părții care se va alătura (f.d. 50-52).

Prin hotărârea din 29 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Rozlovanu Denis, prin intermediul avocatului Tatar Andrei, împotriva SA „Moldasig”, intervenient accesoriu Chirtoacă Ion (f.d. 116, 120-126).

La 07 iulie 2022, avocatul Tatar Andrei în interesele lui Rozlovanu Denis, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 29 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii.

Prin decizia din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de avocatul Tatar Andrei, în interesele lui Rozlovanu Denis și a fost menținută hotărârea din 29 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, apelantul Rozlovanu Denis nu a respectat procedura de invitare a asigurătorului de răspundere civilă auto, contrar prevederilor art. 22 alin. (12) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule nr. 414 din 22.12.2006, încălcare care nu permite obligarea asigurătorului să respecte actul de evaluare întocmit cu încălcarea obligației de a-l invita la evaluare pe reprezentantul companiei. Astfel, actul de examinare a mijlocului de transport nr. 1905/08A din 17.08.2020, nu a fost semnat de ambele părți, astfel încât acesta nu este opozabil SA „Moldasig”.

Totodată, a mai reținut că pct. 5 lit. b) din procesul-verbal de constatare a daunelor nr. D/RCA/20-758 din 09.06.2020, se referă la metoda de stabilire a prejudiciului în cazul în care despăgubirea de asigurare se solicită în numerar sau prin virament în contul bancar al persoanei păgubite prevăzută de art. 23 alin. (11) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule nr. 414 din 22.12.2006.

Totodată, conform art. 23 alin. (11) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule nr. 414 din

22.12.2006, indiferent de vechimea de exploatare a autovehiculului și parcursul acestuia, în cazul în care despăgubirea de asigurare se solicită în numerar sau prin virament în contul bancar al persoanei păgubite, cuantumul despăgubirii de asigurare se stabilește luând în calcul prețurile medii practicate de minimum trei unități de specialitate acceptate de părți pentru manopera și pentru materialele aferente reparației sau înlocuirii părților componente și pieselor avariate, precum și pentru părți componente și piese noi fabricate în bază de licență sau originale foste în folosință care corespund cerințelor tehnice și de securitate rutieră. În cazul când părțile componente și piesele noi fabricate în bază de licență sau cele originale foste în folosință nu sînt disponibile pe piața autohtonă, paguba real suportată pentru autovehicule se va determina ținând cont de prevederile alin. (8).

A menționat Curtea de Apel Chișinău că, Rozlovanu Denis nu a cerut efectuarea lucrărilor de reparație de către asigurător la una din unitatea de specialitate auto, fiind de acord să i se acorde despăgubirea de asigurare în numerar sau prin virament, dar nu prin efectuarea lucrărilor de reparație. De asemenea, potrivit art. 121 CPC, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului. Iar, potrivit art. 122 alin. (1) al aceluiași cod, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante

Colegiul instanței de apel a apreciat critic afirmațiile apelantului cu privire la faptul că procesul-verbal de constatare a daunelor D/RCA/20-758 din 09 iunie 2020, nu a fost semnat de către Rozlovanu Denis, în lipsa cărorva probe în acest sens, fiind corect dispusă respingerea cererii privind numirea unei expertize judiciare, nefiind depusă o cererea argumentată în acest sens, cu indicarea faptelor pentru a căror elucidare se efectuează expertiza, întrebările puse în fața expertului, numele expertului sau denumirea instituției căreia i se încredințează expertiza și alte date relevante.

A mai relatat că, deși instanța de fond a respins cererea privind numirea unei expertize judiciare, deoarece aceasta nu a fost argumentată, reclamantul nu a înlăturat aspectele reținute de către instanță și nu a depus în scris o cerere cu indicarea tuturor argumentelor, întrebărilor puse în fața expertului și alte date relevante, pentru a fi soluționată de către instanță.

Astfel, consideră că hotărârea instanței de fond este clară și precisă, se referă la probele administrate în cauză și este în concordanță cu acestea, răspunde în fapt și în drept la toate aspectele incidente în cauză.

La 27 februarie 2023, Rozlovanu Denis, reprezentat de avocatul Tatar Andrei, a declarat recurs împotriva deciziei din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 169-171).

În motivarea recursului a invocat că nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, fiind aplicată o lege care nu trebuia să fie aplicată și aprecierea probelor de către instanțele inferioare, a fost arbitrară.

A indicat că instanța de fond și instanța de apel au adus o argumentare absolut neîntemeiată și neclară și nu au motivat respingerea cererii de declarare a probei ca fiind falsă. Mai mult ca atât, instanța de fond nu a examinat nici cererea și nici procesul-verbal de constatare a daunelor, dacă nu a observat că semnătura falsificată

se referă la tot procesul-verbal, deci, în întregime, inclusiv la alegerea expertului, la care a apelat pârâtul.

A menționat că, conform art. 21 alin. (2) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006, în cazul în care asiguratorul nu a examinat bunurile avariate și nu a încheiat proces-verbal de constatare a pagubelor în termenul specificat la art.19 alin. 1) lit. c) persoana păgubită este în drept să apeleze la serviciile experților independenți sau ale unităților de specialitate pentru constatarea pagubelor, fără a prezenta asiguratorului bunurile avariate.

Consideră că, legea nu prevede vreo obligațiune a asiguratului de a informa asiguratorul, însă prevede expres neobligativitatea prezentării asiguratorului a bunurilor avariate. Prevederile legale prevăd dreptul asiguratului de a apela la serviciile experților independenți.

Astfel, la materialele cauzei este anexat raportul de evaluare/actul de examinare a mijlocului de transport auto nr.1905/08A, întocmit de expert independent care stabilește cuantumul despăgubirii de asigurare în sumă de 17 274,41 de lei. Respectiv, pârâtul a fost obligat să achite despăgubirea de asigurare în suma de 17 274,41 de lei.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 08 decembrie 2022.

La 29 decembrie 2022, Curtea de Apel Chișinău, a expediat, în adresa participanților la proces decizia motivată, însă date despre recepționarea acesteia, la materialele cauzei lipsesc (f.d. 165).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul depus de Rozlovanu Denis, reprezentat de avocatul Tatar Andrei la data de 27 februarie 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege (f.d. 173).

La 13 martie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 174).

Prin încheierea din 30 august 2023 Curții Supreme de Justiție recursul declarat de Rozlovanu Denis, reprezentat de avocatul Tatar Andrei, a fost considerat admisibil.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Respectiv, recursul declarat de Rozlovanu Denis, reprezentat de avocatul Tatar Andrei, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Totodată, având în vedere că legea procedurală civilă, care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare, nu are putere retroactivă recursul se va examina conform procedurii de judecare a recursului în vigoare la data depunerii acestuia, deoarece după sensul său norma referitoare la temeiuri cuprinde și procedura, or, temeiurile nu pot fi separate de procedura de examinare și soluționare, ele fiind un tot întreg organic.

În conformitate cu prevederile art. 431 din Codul de procedură civilă, examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție.

Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză.

Verificând decizia din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate în recurs, pe baza materialelor din dosar, în coroborare cu normele de drept aplicabile, Completul de judecată constată că la caz se consideră admisibil recursul declarat de către Rozlovanu Denis, reprezentat de avocatul Tatar Andrei și se impune necesitatea admiterii recursului, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei la rejudecare, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01.09.2023), săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

După cum rezultă din materialele cauzei, la 13 noiembrie 2020, Rozlovanu Denis, prin intermediul avocatului Tatar Andrei, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Moldasig”, intervenient accesoriu Chirtoacă Ion, cu privire la anularea deciziei luate în cadrul dosarului de asigurare nr. D/RCA/20- 758, încasarea despăgubirii de asigurare pentru dauna autovehiculului de model „Renault Megane” cu XXX în sumă de 17 274,41 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 629 de lei și de asistență juridică în sumă de 5 000 de lei.

Fiind investită cu judecarea cauzei, de către prima instanță, prin hotărârea din

29 iunie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Rozlovanu Denis, prin intermediul avocatului Tatar Andrei, împotriva SA „Moldasig”, intervenient accesoriu Chirtoacă Ion.

Judecând apelul declarat de către Rozlovanu Denis, prin intermediul avocatului Tatar Andrei, instanța de apel la 08 decembrie 2022 a respins cererea de apel și a menținut hotărârea din 29 iunie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În susținerea soluției date, instanța de apel a invocat că Rozlovanu Denis nu a respectat procedura de invitare a asigurătorului de răspundere civilă auto, astfel încalcând prevederile art. 22 alin. (12) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule nr. 414 din 22.12.2006, or, această încălcare nu obligă asigurătorul să respecte actul de evaluare întocmit cu încălcarea obligației de a-l invita la evaluare pe reprezentantul companiei. Astfel, actul de examinare a mijlocului de transport nr. 1905/08A din 17.08.2020, nefiind semnat de către ambele părți, nu este opozabil SA „Moldasig”.

Instanța de apel a apreciat critic afirmațiile apelantului cu privire la faptul că procesul-verbal de constatare a daunelor D/RCA/20-758 din 09 iunie 2020, nu a fost semnat de către acesta. Corect a fost dispusă respingerea cererii privind numirea unei expertize judiciare, nefiind depusă o cererea argumentată în acest sens, cu indicarea faptelor pentru a căror elucidare se efectuează expertiza, întrebările puse în fața expertului, numele expertului sau denumirea instituției căreia i se încredințează expertiza și alte date relevante.

Astfel, Curtea de apel Chișinău a considerat că hotărârea instanței de fond este clară și precisă, se referă la probele administrate în cauză și este în concordanță cu acestea, răspunde în fapt și în drept la toate aspectele incidente în cauză.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel neîntemeiat și pripit a adoptat soluția pe caz, expunându-se asupra respingerii cererii de chemare în judecată, prin ce se impune casarea deciziei contestate cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din motivele ce succed.

La caz, instanța de recurs constată că, contrar prevederilor art. 239 și art. 241 alin. (5) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de apel este una nemotivată, iar concluziile instanței de apel sunt expuse într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în prezentul litigiu în raport cu materialul probator anexat la dosar, precum normele de drept ce reglementează acest aspect.

Totodată, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiectiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță; instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată și din specificul obiectului acțiunii în cauză, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de apel s-a expus în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei și cadrului legal, fără a da o apreciere concretă și clară ce ar determina definitiv și incontestabil certitudinea adoptării soluției la care s-a ajuns.

Instanța de recurs menționează că, la data de 02 iunie 2020, Rozlovanu Denis a depus către SA „Moldasig” cerere privind constatarea pagubei, stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare (f.d. 68).

Drept urmare, la data de 09 iunie 2020, expertul SA „Moldasig” a întocmit procesul-verbal de constatare a daunelor D/RCA/20-758, care în opinia recurentului nu a fost contrasemnat de către acesta, iar semnătura aplicată nu-i aparține și este falsificată (f.d. 81,82).

La data de 30 august 2021, Rozlovanu Denis, prin intermediul avocatului Tatar Andrei, a depus cerere prin care a solicitat declararea probei ca fiind falsă și anume dispunerea efectuării unei expertize prin care să fie stabilit, dacă semnele care demonstrează instanței că ar fi semnătura reclamantului, îi aparține acestuia.

În conformitate cu prevederile art. 148, alin. (1) din Codul de procedură civilă pentru elucidarea unor aspecte din domeniul științei, artei, tehnicii, meșteșugurilor artisanale și din alte domenii, apărute în proces, care cer cunoștințe speciale, instanța dispune efectuarea unei expertize, la cererea părții sau a unui alt participant la proces, iar în cazurile prevăzute de lege, din oficiu. Actele reviziei ori ale inspecțiilor departamentale, precum și raportul scris al specialistului, nu pot înlocui raportul de expertiză și nici exclude necesitatea efectuării expertizei în aceeași problemă. Conform prevederilor art. 227, alin. (2) din același Cod pentru verificarea declarației de defăimare a probei ca fiind falsă, instanța judecătorească poate dispune efectuarea unei expertize sau poate propune părților să prezinte alte probe.

Așa fiind, Completul de judecată reține că Curtea de Apel Chișinău, nu a constatat dacă instanța de fond a argumentat și a motivat prin prisma normelor de drept, respingerea cererii de declarare a probei, ca fiind falsă și faptul că semnătura aplicată pe procesul verbal de constatare a daunelor la pct. 6.4, care menționează că Rozlovan Denis este de acord cu rezultatul examinării și cu prevederile pct. 6.2 din procesul verbal de constatare a daunelor, în opinia recurentului, este falsificată.

În acest sens a rămas fără apreciere proba, cu privire la falsificarea semnăturii, aceasta fiind respinsă de către instanța de fond și fiind menținută de către instanța de apel, fără a aduce careva argumente.

În această ordine de idei, instanța de recurs atestă că instanța de apel a analizat superficial circumstanțele de fapt și de drept ale speței, iar drept urmare nu a elucidat toate circumstanțele cauzei, ceea ce nu poate duce la soluționarea justă a litigiului.

Conform principiului rolului dirigitor al instanței judecătorești în proces, consemnat la art. 9 din Codul de procedură civilă, instanței judecătorești îi revine un rol dirigitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sunt stabilite de prezentul cod și de alte legi. Instanța judecătorească explică participanților la proces drepturile și obligațiile lor procesuale, preîntâmpină asupra urmărilor pe care le poate implica exercitarea sau neexercitarea actului procesual, le acordă sprijin în exercitarea drepturilor, ordonă, la solicitarea părților și altor participanți la proces, prezentarea de probe care să contribuie la adoptarea unei hotărâri legale și întemeiate, conduce dezbaterile judiciare, informează părțile despre posibilitatea inițierii procesului de mediere și ia orice alte măsuri necesare bunei desfășurări a procesului, pune în discuția părților și altor participanți la proces orice împrejurare de fapt sau de drept, efectuează alte acțiuni prevăzute de lege.

Prin urmare, instanța de apel urma să dea ajutor reclamantului în privința precizării cât mai clare a pretențiilor sale și a probelor, în cazul în care formulările

acestui sunt improprie, ambigui și împiedică determinarea exactă a obiectului acțiunii.

În acest sens, ținând cont de rolul instanței de judecată, Curtea de Apel Chișinău avea sarcina de a solicita reclamantului să facă precizările necesare, să pună în discuția părților orice împrejurare de fapt sau de drept care duce la rezolvarea pricinii peste apărările și susținerile părților din acțiune, precum și să solicite părților administrarea mijloacelor de probă care să permită determinarea limitelor acțiunii și identificarea obiectului acesteia.

Respectiv, rolul instanței inferioare urma a se manifesta prin lămurirea și îndrumarea părților implicate în proces, în vederea exercitării corecte și eficiente de către aceștia a drepturilor și obligațiilor sale procesuale.

La aspectul dat este imperioasă jurisprudența CtEDO în cauza Hiro Balani vs. Spania, în care Înalta Curte a notat că, în cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a articolului 6 §1 din CEDO.

Se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce în speță lipsește.

La caz este evident că, circumstanțele constatate de instanța de apel nu conțin o argumentare clară, bazată pe suportul probator existent la materialele cauzei, din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției emise. Or, instanța de apel s-a abținut de a da răspuns la toate pretențiile formulate de către Rozlovanu Denis în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel.

În circumstanțele date, instanța de recurs este în dificultate de a exercita controlul judiciar asupra unei asemenea soluții date de Curtea de Apel Chișinău și de a verifica temeinicia și legalitatea acestei soluții.

Coroborând circumstanțele ce preced, instanța de recurs conchide temeinicia recursului declarat de Rozlovanu Denis, reprezentat de avocatul Tatar Andrei, împotriva deciziei din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În concluzie și în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Față de cele de preced, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Rozlovanu Denis, reprezentat de avocatul Tatar

Andrei.

Se casează integral decizia din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Rozlovanu Denis, prin intermediul avocatului Tatar Andrei împotriva Societății pe Acțiuni „Moldasig”, intervenient accesoriu Chirtoacă Ion cu privire la contestarea deciziei asigurătorului, încasarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată și se trimite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos

Diana Stănilă

Ion Malanciuc